

<http://physicsweb.org/article/news/8/6/1>

2004/06/02

چندین سیاه‌چاله‌ی پنهان آشکار شدند

گروه‌ی از اخترشناس‌ها، با استفاده از یک رصدخانه‌ی مجازی 31 سیاه‌چاله‌ی آبرپرجرم کشف کرده‌اند که قبلاً آشکار نشده بودند. این اولین کشف‌مهم در اخترشناسی با رهیافت‌مجازی است. پائیل پادوانی [1] از رصدخانه‌ی جنوبی‌ی اروپا (اس) [2]، و همکاران‌ش از اس، سُتراس‌بورگ، و کمبریج، این اجسام را با جست‌جوی انواع خاص‌ی از اختروش‌ها یافته‌اند. از این نتایج بر می‌آید ممکن است فراوانی‌ی سیاه‌چاله‌ها‌ی آبرپرجرم دویا بیش‌تر برابر چیزی باشد که قبلاً تصور می‌شد [3]. جرم‌های سیاه‌چاله‌ی آبرپرجرم میلیارد‌ها برابر جرم خورشید است.

اختروش‌ها اجسام‌ی اند که تصور می‌شود ارزی‌یشان با سیاه‌چاله‌ها‌ی آبرپرجرم تئمین می‌شود. پادوانی و همکاران‌ش دنبال‌نوع کمیاب‌ی از اختروش‌ها به اسم اختروش‌تارمی‌گشته‌اند. اما این اجسام (چنان‌که از اسم‌شان بر می‌آید) جزئی‌پشت‌ابرهای غبار و گاز پنهان شده‌اند و به همین خاطر کم‌سوتراز آن‌اند که بشود با روش‌های کلاسیک دیدشان.

گروه‌ی اس، برای حل این مشکل رصدخانه‌ی مجازی‌ی اخترفیزیک (ای‌وی‌ا) [4] را به کار برد. این پایگاه‌داده شامل داده‌های مرئی از تله‌سکپ‌فضایی‌ی هابل [5]، داده‌های فرسخ‌نرده‌ی از تله‌سکپ سیاریزگ (اوی‌ال‌تی) [6]، و داده‌های پرتوی X از رصدخانه‌ی چاندرا [7] است. پادوانی و همکاران‌ش 68 نامزد اختروش‌تار یافته‌اند که 31 تا از آن‌ها ویژه‌گی‌هایی داشته‌اند که از آن بر می‌آمد سیاه‌چاله‌ی آبرپرجرم دارند.

پادوانی به فیزیکس‌وب [8] گفت: "این کشف به معنی‌ی آن است که ممکن است قبلاً تعداد سیاه‌چاله‌ها‌ی آبرپرجرم پرقدرت را دست‌کم دوبار و دست‌بالا پنج بار کم تخمین زده باشیم. این پی‌آمدهای مهم‌ی برداشتمان از اختروش‌ها و هسته‌های‌که‌کشانی‌ی

فعال دارد، و به خاطر ارتباط احتمالی اختروش‌ها با تشکیل که‌کشان، احتمالاً بر دانش مان از تشکیل که‌کشان هم اثر خواهد داشت.“
 این نتایج پتانسیل - روش - رصدخانه‌ی مجازی را هم نشان می‌دهد. پادوانی گفت: ”یکی از مانع‌های گرفتن طیف این چشممه‌ها کم‌سویودن - این چشممه‌ها است، که آن‌ها را از دسترس - حتا تلسکوپ‌ها ی بسیار بزرگ (8 تا 10 متری) هم خارج می‌کند.“
 این گروه بنا دارد با استفاده از داده‌ها ی وی‌ال‌تی و تله‌سکپ - فضایی ی سپیتزر [9] (که در فرادرس - دور کار می‌کند) حدّها ی محکم‌تری بر سرخ‌گرایی ی این چشممه‌ها بگذارد.

- [1] Paolo Padovani
- [2] European Southern Observatory (ESO)
- [3] Astronomy & Astrophysics (to be published)
- [4] Astrophysical Virtual Observatory (AVO)
- [5] Hubble Space Telescope
- [6] Very Large Telescope (VLT)
- [7] Chandra
- [8] PhysicsWeb
- [9] Spitzer Space Telescope